

క డు వు త్రి పి

శ్రీ ఇసుకపల్లి లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రి

“బస్తీలో వుద్యోగం. ఎన్నాళ్లు హోటల్లో పడి అఘోరిస్తాడు. పూటకూళ్ల తిండి పడుతుందా చేస్తుందా. ఇంతే పెళ్లిపెటాకులు అంటూచేస్తే వాళ్ళకాపరం వాళ్లు చేసుకుంటారు అని, ఆ రోజుల్లో జబ్బుమనిషి అని వాడుకపడింది అందువలన సంబంధాలుయేమీ యెక్కిరాల. చచ్చిస్వర్గానవున్నాడు మా అన్నయ్యను బ్రతిమాలి; ఎంతైనా తల్లితోడుకడ, ఆమెనరికంకాస్తచేశా. ఇల్లుగొరకేట్లులేదని వుత్తరాలు వ్రాస్తే, చచ్చినట్టు నేను వెళ్ళి అక్కడ యిక్కడ బ్రతిమాలి చెండుగడులు కుదిర్చినచ్చా. వస్తేను— ముందరే అద్దెబ్బు కట్టాలన్నారు ఆరుసెలలకు. ఆ కానులపేరుకాస్త అమ్మి, మాకు మిగిల్చింది అదేగా. మిగతాదంతా వారి అప్పలకే సహోయిందికాదమ్మ. ఆ అద్దెబ్బు కాస్త కట్టేశా. క్రొత్త కాపరం ఏం వెలగపెటతాలో బస్తీలో అని, మా ముసలమ్మను కూడ పఠపావాళ్ళతో. ఇట్టేవారం గడిచిందోలేదో ముసలమ్మకు జబ్బుగావుందని వుత్తరం. అప్పుడప్పుడే నురుగులు కమ్మకుంటూవెళ్ళా. నేను వెళ్ళేటప్పటికి కోడలమ్మ మంచమీదపడుకుంది. ఆ రాత్రినుంచి తల కాయ నొప్పిట. ముసలమ్మ మూలుగుతూ ఓ మూల పడుకుంది. ఆబ్బాయికేమా అఫీసు. పిలిస్తే పలికే దిక్కులేదు. ఇదేమన్నా మనపూరా యెవరోకరు చచ్చి యింతవుడకేసి పెట్టేందుకు. తల్లిఅన్న తర్వాత తప్పతుందా? వాడు యివ్వాలే నువ్వేమి చేశావు అని అడిగాడుకాని! రాయంటిబిడ్డ, లక్క అంటి తల్లి అని చచ్చినట్టు వాళ్ళిద్దరుకు వుపచారంచేస్తూ అట్లా వారంరోజులు గడిపా. ముసలమ్మ కొంచెం కోలుకుందికదా అని యిట్టే యింటికివస్తే మళ్ళీ వెంటనే తెలిగ్రాం ముసలమ్మ చచ్చిందని. అదేమి శత్రుత్వమో నేను అక్కడ వున్నంతవరకూ బాగానే వుంది. మళ్ళీ ఆ బండిలోనేవెళ్ళా. ఎవరోసం! అంతచెయ్యబట్టే యివ్వాలే యిట్లా అంటున్నాడు. ఇక ఆ యిల్లు చూడాలి పగవాళ్ళకుకూడ వద్దమ్మ ఆ బాధలు. ఆ గదిలోనేపోయింది, నక్షత్రము మంచంది

కాదు పాడుపెట్టాలన్నారు. వాణ్ణి హోటల్లో ప్రవేశించమనిచెప్పి, కోడలను యింటికి తీసుకొచ్చా. ఇన్ని విధాల కష్టపడ్డానమ్మ. నాకు యింకెవరున్నారు యీ కొడుకు కోడలేకదా అని. ఇంతచేశానే తల్లి అనే విశ్వాసం యేమైనావుందీ వాడికి కించిత్రయినా. ఇప్పుడు చిల్లిగవ్వకు పనికిరాకుండాపోయినాను. వారు ఆ నాడు భద్రాద్రి వెళ్ళతూ అన్నమాటలు యీ నాడిలాగ వుంటాయి: “తాతగారి తద్దినము వస్తోంది. పూళ్ళో బ్రాహ్మణులకు చెప్పిపోతున్నాను. మినపపప్పు, పెనరపప్పు తయారుచెయ్యి. తద్దినము చెండుమూడురోజులు వుందనగానే వస్తాన్నే. ఇల్లు జాగ్రత్త. నేను వెళుతున్నా” అన్నారు. తర్వాత తద్దినానికి రాకపోతే నాకు ఆనుమానంపేసింది. సెల రోజులకు “ఇంకేముంది అత్తా కొంప మునిగింది, మామయ్యను కొట్టి చంపారు భద్రాద్రిదాగ్లో.” అని మా మేనల్లుడువచ్చి చెప్పేటప్పటికి నిలువునా కూలబడి పోయినా. అప్పటికి రాజకేఖరం నాలుగు సెలల వాడు. నాలుగు సెలల దగ్గరనుంచి, మొగుడుపోయాడనే దుఃఖంలా యెన్ని కష్టాలు పడ్డానో, యెంత చాకిరిచేశానో ఆ భగవంతునికెరిక. కొంతకాకపోతే కొంతైనా ఆ దుర్గమ్మకు తెలుసు. ఈ నాటికి కొడుకు, కోడలు, మనమలు, మనమరాళ్లు అంటూ యేర్పడితే నేను దమ్మిడికి పనికిరాకుండాపోయినా. చచ్చిన కష్టము రానేవచ్చింది. ఇప్పుడు వీళ్ళను చూశన్నా సంతోషిద్దామనుకుంటే యిట్లా తయారయ్యాడు. ఇక నాజీవితానికి సుఖం యేముంటుంది అంటూ తన గోడంతా ప్రక్కయింటావిడతో యేకరువుపెట్టింది కావమ్మ.

ఇంతలో నాన్నవస్తున్నాడు అని సుభద్ర వాకిట్లోనుంచి గబ్బాలువచ్చి చెప్పటంలో కాలు మెలికపడి క్రిందపడింది. కొంచెం సెత్తురుకూడ వచ్చింది. కావమ్మ, మనుమరాలిని లేపదీయటానికి వెళ్ళితే “నువ్వేమి చెయ్యక్కర్లేదులే” అని కనురుకుంటూ రిక్నాలో యెక్కించి తీసుకుపోయాడు రాజ

శేఖరం కూతుర్ని. కావమ్మ దుఃఖాన్ని ఆపుకోలేక గదిలోకి వెళ్లి ఓ చాపమీద పడుకుంది. కోడలు యెంత బ్రతిమాలినా అన్నం తినలా ఆనాడు. ఆత్మ గారంటే అమిత ప్రేమ భరణికి అందులో మేనత్తను, పాపం యేంచేస్తుంది. మొగుణ్ణి యెదిరించి నెగ్గలదా తల్లీ నెగ్గలేకపోతే! 'ఆత్మయ్య అన్నం తినటం లేదు, మీరు చెప్పితేగాని తినరుట' అని పెళ్ళాం అంటే పట్టుబలవంతం మీద 'ఏమిటమ్మా అన్నం తినటం లేదుట; యిచక్కడ గొడవ. నీకు కావాలనింది చేసి పెట్టుతుంది తను. ఏయ్, నువ్వు సరిగ్గా చెయ్యటం లేదా' అని పెళ్ళాంపైపు తిరిగి అన్నాడు రాజ శేఖరం. ఆ మాటలు విన్నగానే గభాయన లేచి, ఆ మాటలతో కడుపునింపుకొని, కొడుకు దగ్గరకు వచ్చి కూర్చుంది కావమ్మ. తాత్కాలికంగా రాజ శేఖరం మనస్సు కరిగినట్లనిపించింది. భరణి ముఖం చేటంత అయింది.

కావమ్మ మళ్ళీ రాజ శేఖరంతో మొదలు పెట్టింది. 'దేవుని దయవల్ల సుభద్రకు పన్నెండేళ్లు వచ్చినాయి. పెళ్లి చేస్తే నేను చూసి సంతోషిస్తా. నేను పెద్దదాన్ని అయినానా' అంది.

'పిల్లల విషయం యెత్తోద్దని నీకు అనేక సార్లు చెప్పాను. ఇది ఆఖరిసారి చెప్పటం. నీకు కావలసింది యింత అన్నం. ఆ అన్నం కాస్త తీసిపడివుండు. అంతేకాని అదీ చెయ్యి యిది చెయ్యి అని నువ్వేమి చెప్పక్కర్లేదు. మొన్న పాణిజాతను బళ్ళోకి వెళ్లడం న్నావుటగాదా అది లెఖలు చెయ్యలేదు. నీమూలన పిల్లలు చెడిపోతున్నారు. పిల్లలజోలి నీకేమి అక్కర్లేదు. వాళ్ల బాగోగులు నావి. ఎట్లా చెయ్యాలో నాకు తెలుసులే' అంటూ మామూలు ధోరణిలోనే కనురుకున్నాడు రాజ శేఖరం తల్లిని.

ఈ సారి కావమ్మకు పట్టరాని కోపము, ఆహంకారము వచ్చింది. ఇక పూరుకోలేకపోయింది. 'పిల్లల్ని చెడకొట్టావు పిల్లల్ని చెడకొట్టావు అనిచాలా సార్లు అంటున్నావు. నీ పిల్లలు అంత ముద్దలే నెత్తిన యెక్కించుకో యెవరికిపట్టింది. నన్ను ఆజ్ఞలూ పెట్టటానికి నువ్వెవడివి. మనిద్దర్ని ఆజ్ఞలూ పెట్టేవాళ్లు

పోనేపోయారు. నా ఆజ్ఞ నీకే లేకపోతే, నీ ఆజ్ఞ నాకేమిటి? గుడ్డొచ్చి పిల్లను వెక్కిరించినట్టు - ఛీ! అవతలకుపో!' అని చకచక గదిలోకిపోతుంటే చేతిలో వున్న గ్లాసును విసిరివేశాడు "నాయింట్లోనుంచి వెళ్లిపో" అంటూ రాజ శేఖరం తల్లిమీద. అయ్యో అంటూ తటాలున భరణి అడ్డం వచ్చింది. ఆ గ్లాసు దెబ్బ భరణి ముఖాన తగిలింది. పెద్దబాపై కట్టింది. ఆ బాపైను చేతితోచాకి, 'అయ్యో యింత దెబ్బ ఆత్మయ్యకి తగిలేదే నేను అడ్డం రాకపోతే' అని ఆత్మయ్యను కాగలించుకొని యేడ్చింది. 'నువ్వెందుకు అడ్డంవచ్చావు అమ్మ, ఆ దెబ్బ నాకు తగిలితే వాడి కళన్నా తీరేది' అని కన్నీరు కార్చింది కావమ్మ, కోడలి జట్టు నిమరుతూ. ఓ మూల తల్లికి దెబ్బ, తండ్రి కోపంగా వుండటం, మామ్మ విచారం చూసి అప్పుడే బల్లించివచ్చిన సుభద్ర బావురుమంది. అక్కయ్య వెంబడి యింట్లో నలుగురు పిల్లలు శృతి పట్టారు. కొంపతా రోదనము. 'ఈ కొంపలో నేను వుండలేను మీరే వుండండి' అంటూ రాజ శేఖరం చివారునలేచి వుత్తరీయం బుజానవేసుకొని గడప దాటాడు. సుభద్ర 'నాన్నా! ఎక్కడికి' అని కెవుననేకే పెట్టింది. నాన్న అనే సుభద్ర పిలుపు రాజ శేఖరం చెవుల్లో మారుమ్రోగిపోయింది. ఆ శబ్దం, పెద్దబరువుల ఓ రాయిని తన గుండెమీద నుంచి తీసినట్లనిపించింది. ఆ నాన్న అనే అమాయకపు పిలుపులో తన హృదయము చిగిర్చి పుప్పించి, ఫలోన్ముఖం అయింది. ఆ పిలుపు తన పితృత్వాన్ని పులకరింపజేసింది. ఆ నాన్న అనే శబ్దతరంగాలు తన ప్రతివక్కనాడిలో ఓలలాడి, గుండెదగ్గర యెదో రహస్యము చెప్పినట్లనిపించినాయి. ఆ నాన్న అనే శబ్దం తన ముందు ఒక పెద్ద అఖాతము త్రవ్వించి ముందుకు వెళ్లటానికి వీల్లేదు. ఆ నాన్న అనే శబ్దంలో ఓ అనంతమైన వెలుగు ప్రస్ఫుటంగా గోచరిస్తోంది. తన నాలిక యెక్కువనేపు మ్హనం వహించలేకపోయింది. ఆమ్మా అని ఓ పెర్రేకేక వేసింది. తన హృదయాన్ని యిన్నాళ్లనుంచి ఆవశించిన తమస్సు యివ్వాలో తోలగినట్లనిపించింది. చీకటి

పోంగానే వెలుగు. ఆ వెలుగులో నల్లటి అక్షరాల్లో పున్నట్లు ఓ వాక్యము హృదయానికి స్ఫురించింది. 'సుభద్ర నీ కెంతో, సువ్వు నీ తల్లికి అంతకావా' అనే ఆ వాక్యాన్ని కన్నీటిధారతో చదివాడు. 'అమ్మా' అంటూ కావమ్మ కాళ్ళమీదవచ్చిపడ్డాడు. క్షమించు అనేమాట అనటానికిమాడ సిగ్గుపడుతోంది హృదయము. కావమ్మ వణుకుతూలే నాయనా అంది. 'నా యీ పాపపుకళ్ళు నీ ముఖా చూడలేవు. నేను చేసిన ప్రతి అపచారము క్షమించానంటేనే తలెత్తేది.' లేకపోలేలేదు' అన్నాడు పట్టి బిగువున. "సువ్వు చేసిందేముంది నిన్ను క్షమించటానికి - చిన్నతనం నాయనా తెలీదు. పెద్దదాన్ని నేను చెపుతున్నాగా లేనాయనా లే" అంటూ తన మాతృత్వాన్ని రాజ శేఖరం హృదయంలో వెదజల్లింది. రెండుచేతులు

పట్టుకొని లేవదీసింది. ముప్పయి యేండ్లకు మళ్ళీ అమ్మవల్లో రాజశేఖరం కూర్చున్నాడు.

జాట్టు నిమరుతూ "నీ సుఖమే నాసుఖం, మీ నలుగుర్నిచూసి సంతోషించటంకంటే నాకు యింకే ముంది. మీకంటే నాకు యింకెవరున్నారని! సువ్వు మాత్రం సుఖపడిందేముంది. నవ్వు సుఖపడకపోలే నాకు సుఖం వుంటుందా" నీ యేవేవో చెపుతోంది తల్లి. అమ్మ అని వక్కుచేమాట పస్తోంది రాజశేఖరం నోట్లోనుంచి.

నాన్న అని సుభద్ర, పారిజాతవచ్చారు "మీ అమ్మవల్లో! నవ్వు కూర్చున్నావుగా అనీ వల్లో మేము కూర్చుంటా"మంటూ. "రండి" అంటూ రెండుచేతులు జాపాడు. భరణి ఆనందభాషాముఖ ఆస్మితపద నానికి వన్నె తెచ్చినాయి.

రీటా హేయిర్ టానిక్

రీటా కుదుళ్ళకు బలమనిచ్చి నిగనిగలాడు నిడుపాటికురులను పెంచే అద్భుతమైన హేయిర్ టానిక్. తల వెండ్రుకలు రాలుట, చుండు, బట్టతల మొదలైన కురుల వ్యాధులకు రీటా అమోఘమైనది. మీరుకూడ నేటి నుండియే రీటా వాడుడు. ప్రతిచోటా దొరుకును.

RITA
HAIR TONIC

